

**ZESPÓŁ SZKÓŁ
OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH NR 5
W LUBLINIE**

**PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY**

ROK SZKOLNY 2023/2024

WSTEP

Szkoła jest miejscem wszechstronnego rozwoju osobowego ucznia w wymiarze intelektualnym, psychicznym, społecznym, zdrowotnym, estetycznym, moralnym oraz duchowym. Jej zadaniem jest ukierunkowanie ucznia w dążeniach do zbudowania właściwej hierarchii wartości i wdrażanie do realizowania własnych potrzeb z poszanowaniem drugiego człowieka.

Spółeczność szkolną jako formę wspólnoty wychowawczej stanowią uczniowie, ich rodzice oraz wszyscy pracownicy szkoły, współpracujący w atmosferze wzajemnego zrozumienia i szacunku w podejmowaniu wyznaczonych zadań.

Działalność wychowawcza i profilaktyczna szkoły nie może być sprzeczna z wolą rodziców. Pierwszeństwo w wychowywaniu dziecka mają jego rodzice lub prawni opiekunowie. To oni przede wszystkim kształtują jego charakter, przekazują doświadczenia oraz budują system wartości. Nauczyciel może jedynie wspierać ich w dziedzinie wychowania jako znakomity fachowiec w zakresie danej dziedziny, ale także wiarygodny człowiek, stanowiący wzór do naśladowania przez dzieci / *Art. 48 ust 1 Konstytucji RP* /.

Działalność wychowawcza szkoły to proces, którego celem jest wspomaganie wszechstronnego rozwoju ucznia, postrzeganego w kategoriach jego podmiotowości, godności, wolności, niepowtarzalności, konkretnych praw i obowiązków. Proces ten realizowany jest przez wszystkich nauczycieli w ramach zajęć edukacyjnych, praktycznych, pozalekcyjnych i pozaszkolnych. Działalność wychowawcza wspierana jest przez wszystkich pracowników szkoły, rodziców i instytucje współpracujące ze szkołą.

Wychowanie to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży.

Celem ogólnym szkoły w zakresie wychowania jest wszechstronny rozwój osobowy uczniów, ich zdolności umysłowych oraz fizycznych, a także talentów. Dbałość szkoły o rozwój emocjonalny, intelektualny, społeczny, duchowy i zdrowotny ucznia powinna przygotować go do prawidłowego funkcjonowania we współczesnym świecie.

Działalność profilaktyczna w szkole i placówce polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej oraz wskazującej. Działania te obejmują przede wszystkim: realizację wśród uczniów, rodziców i nauczycieli programów profilaktycznych oraz promocji zdrowia psychicznego, przygotowywanie ofert zajęć

rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków i substancji psychoaktywnych, doskonalenie zawodowe nauczycieli w zakresie szkolnej interwencji profilaktycznej.

OPIS PROGRAMU WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO

Program Wychowawczo – Profilaktyczny ZSO nr 5 w Lublinie został dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb środowiska lokalnego, obejmując treści i działania o charakterze wychowawczym, a także treści i działania o charakterze profilaktycznym skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców. Treści i działania o charakterze wychowawczym zostały sformułowane z uwzględnieniem definicji wychowania określonej w ustawie „Prawo oświatowe”, według której jest ono wspieraniem dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, wzmacnianym i uzupełnianym przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży. Przy czym przyjmuje się, że profilaktyka to proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie.

Program Wychowawczo – Profilaktyczny został opracowany przez Zespół powołany decyzją Dyrektora. Program ten jest próbą przejrzystego uregulowania wzajemnych relacji między domem, nauczycielami i uczniami oraz sprecyzowania praw i obowiązków uczniów naszej szkoły. Opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez społeczność szkolną (rodziców, nauczycieli, uczniów). Treści szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły oraz wewnątrzszkolnymi zasadami oceniania. Program zakłada zaangażowanie wszystkich pracowników szkoły w jego realizację – pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych. Przyjmuje się bowiem, że młodzież wychowuje i chroni OSOBA, a nie program „sam w sobie”. Człowiek uczy się jedynie w relacjach z osobami – uczymy „całego” ucznia, „całym” sobą.

Uwzględniając powyższe założenia, określono misję i wizję szkoły, sylwetkę absolwenta oraz szczegółowe zadania do realizacji.

PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNEGO

Program Wychowawczo – Profilaktyczny obejmuje w sposób całościowy wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym, których podejmuje się szkoła. Podstawowe ukierunkowanie Programu zostało określone w ustawach oświatowych i rozporządzeniach oraz innych aktach prawnych takich jak:

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe.
2. Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty.
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym.
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 maja 2018 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki.
6. Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r.
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniające Rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy.
10. Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
11. Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

12. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela.
13. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej.
14. Priorytety Ministra Edukacji Narodowej na rok szkolny 2023/2024.
15. Statut Szkoły.

PRZY OPRACOWANIU PROGRAMU WYCHOWAWCZO–PROFILAKTYCZNEGO

SZKOŁY UWZGLĘDNIONO:

- obowiązujące akty prawne;
- analizy dokumentów szkolnych (m.in. dzienniki psychologa oraz pedagoga szkolnego, teczki indywidualne uczniów, charakterystyki klas, protokoły zespołów wychowawczych, protokoły z posiedzeń Rady Pedagogicznej);
- dotychczasowe doświadczenia szkoły;
- zebrane od rodziców, uczniów i nauczycieli sygnały występujących problemów wychowawczych i profilaktycznych w szkole i środowisku;
- przeprowadzone badania ankietowe na temat sytuacji wychowawczej, zagrożeń uzależnieniami w szkole i środowisku (czynniki chroniące i czynniki ryzyka);
- zmiany zaistniałe w środowisku szkolnym, związane z aktualną sytuacją na świecie, mogące mieć wpływ na proces wychowania (m.in. atak zbrojny Rosji na Ukrainę);

WIZJA I MISJA SZKOŁY

„W wychowaniu chodzi właśnie o to,
ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem
- o to, ażeby bardziej był, a nie tylko więcej miał,
aby więc poprzez wszystko, co ma, co posiada,
umiał bardziej i pełniej być człowiekiem, to znaczy, ażeby również
umiał bardziej być nie tylko z drugimi, ale i dla drugich”

Jan Paweł II

ZSO nr 5 w Lublinie to szkoła z tradycjami. Przedstawiciele placówki od lat współpracują ze środowiskiem lokalnym, blisko swoich uczniów i ich rodziców. Dzięki doskonale wykształconej kadrze, szkoła pomaga podopiecznym w procesie uczenia, nabywaniu umiejętności potrzebnych do dalszej edukacji oraz znalezieniu miejsca i czasu na rozwój zainteresowań. Szkoła zaprasza do poznania swojej „Małej Ojczyzny”, w której każdy uczeń może czuć się bezpiecznie. Dyrekcja placówki stawia na pierwszym miejscu takie wartości jak: wzajemny szacunek, życzliwość, otwartość i obowiązkowość. Nauczyciele pomagają w rozwiązywaniu małych i większych problemów swoich uczniów i ich rodzin. Placówka pracuje ze swoimi wychowankami w oparciu o szczerą relację międzyludzką, poszanowanie uniwersalnego systemu wartości, dziedzictwa historycznego i kulturowego tak, aby poprzez właściwe kreowanie własnego rozwoju, godnie wpisali się oni w kształtowanie otaczającej rzeczywistości.

PODSTAWOWE KIERUNKI REALIZACJI POLITYKI OŚWIATOWEJ W ROKU
SZKOLNYM 2023/2024

Na podstawie **art. 60 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 1148)** Minister Edukacji Narodowej ustala następujące kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024:

1. Kontynuacja działań na rzecz szerszego udostępnienia kanonu i założeń edukacji klasycznej oraz sięgania do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy, w tym wsparcie powrotu do szkół języka łacińskiego jako drugiego języka obcego.
2. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny poprzez pomoc w kształtowaniu u wychowanków i uczniów stałych sprawności w czynieniu dobra, rzetelną diagnozę potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży, realizację adekwatnego programu wychowawczo-profilaktycznego oraz zajęć wychowania do życia w rodzinie.
3. Doskonalenie kompetencji dyrektorów szkół i nauczycieli w zakresie warunków i sposobu oceniania wewnątrzszkolnego.
4. Doskonalenie kompetencji nauczycieli w pracy z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego.
5. Rozwój kształcenia zawodowego i uczenia się w miejscu pracy w partnerstwie z przedstawicielami branż.
6. Podnoszenie jakości wsparcia dla dzieci, uczniów i rodzin udzielanego w systemie oświaty poprzez rozwijanie współpracy wewnątrz- i międzyszkolnej, a także z podmiotami działającymi w innych sektorach, w tym w zakresie wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci i wsparcia rodziny.
7. Wspieranie nauczycieli w podejmowaniu inicjatyw/działań w zakresie zachęcania i wspierania uczniów do rozwijania ich aktywności fizycznej.
8. Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli narzędzi i materiałów dostępnych w sieci, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji.
9. Rozwijanie umiejętności uczniów i nauczycieli z wykorzystaniem sprzętu zakupionego w ramach programu „Laboratoria przyszłości”.

10. Wspieranie rozwoju nauki języka polskiego i oświaty polskiej za granicą oraz tworzenie stabilnych warunków do nauczania języka polskiego za granicą przez Instytut Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego, Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą oraz beneficjentów przedsięwzięć i programów ustanowionych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

GŁÓWNE WARTOŚCI UZNAWANE PRZEZ SPOŁECZNOŚĆ SZKOLNA

- rodzina
- przyjaźń
- miłość
- zdrowie
- pomoc innym
- prawda
- dobro
- tolerancja
- wartości patriotyczne
- szacunek
- życzliwość
- obowiązkowość
- odpowiedzialność
- poczucie bezpieczeństwa

Podane wartości zostały wyłonione na podstawie ankiet i wywiadów przeprowadzonych wśród rodziców, uczniów oraz nauczycieli.

SYLWETKA ABSOLWENTA

Dążeniem szkoły jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych i dobrych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Dodatkowo, placówka wspiera podopiecznych w osiągnięciu przez nich ludzkiej dojrzałości, poprzez kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno oraz życia w poczuciu zdrowia fizycznego, jak i psychicznego.

Absolwent ZSO nr 5 powinien:

- Akceptować siebie, mając świadomość mocnych i słabych stron.
- Umiejętnie kontaktować się z innymi ludźmi, z życzliwością i odpowiedzialnością za własne czyny i słowa.
- Być dobrym, wrażliwym na potrzeby i krzywdę innych.
- Pracować nad własnym rozwojem w oparciu o system wartości moralnych, poczucie dobra, piękna i prawdy.
- Być otwartym i twórczym, potrafić zaprezentować i obronić własne zdanie, szanując tych, którzy mają inne poglądy.
- Mieć szacunek dla rodziny i świadomość, że jest ona najważniejsza dla prawidłowego rozwoju, szczęścia, nie tylko pojedynczych ludzi ale całego społeczeństwa.
- Mieć szacunek dla drugiego człowieka, jego pracy i sposobu życia.
- Być wrażliwym na otaczającą przyrodę i piękno natury.
- Umieć rzetelnie pracować, mieć szacunek dla pracy swojej i innych, być zaradnym i odpowiedzialnym.
- Potrafić i chcieć podejmować wybory sprzyjające zachowaniu szeroko pojętego zdrowia fizycznego i psychicznego.
- Uczyć się odpowiedzialnie funkcjonować w demokratycznym państwie i właściwie rozumieć ideały demokracji, tolerancji, wolności i urzeczywistniać je.
- Mieć szerokie zainteresowania i pasje poznawcze.
- Znać i szanować historię, kulturę i tradycję narodową z jej regionalnym bogactwem (szanować historię, kulturę i tradycję uczniów przybyłych z zagranicy).
- Znać kanon i założenia edukacji klasycznej oraz posiadać umiejętność sięgania do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy.
- Znać chrześcijańskie korzenie Polski i Europy oraz dziedzictwo kulturowe i cywilizacyjne świata.

- Być asertywnym, odpowiednio reagować w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa własnego i innych.
- Potrafić zdecydować o kierunku dalszego kształcenia.
- Potrafić właściwie postępować w czasie zagrożenia epidemiologicznego oraz wojennego.
- Potrafić właściwie wykorzystywać technologie informacyjne.
- Posiadać umiejętności cyfrowe, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie.
- Posiadać umiejętności związane z prawidłowym wykorzystaniem sprzętu zakupionego w ramach programu „Laboratoria przyszłości”.

UCZESTNICY PROGRAMU WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO

Współodpowiedzialni za wszechstronny rozwój osobowości ucznia są wszyscy uczestnicy Programu Wychowawczo – Profilaktycznego, a mianowicie:

- rodzice,
- dyrektor/ wicedyrektorzy,
- wychowawcy,
- nauczyciele,
- uczniowie, Samorząd Uczniowski,
- psycholog, pedagog i pedagog specjalny,
- doradca zawodowy,
- logopeda,
- pielęgniarka szkolna,
- stomatolog,
- i inni pracownicy szkoły.

Rodzice:

- mają prawo do wychowania dzieci zgodnie z własnymi przekonaniami religijnymi i moralnymi, jeśli nie są one w sprzeczności z prawami dziecka;
- znają, akceptują i mają wpływ na kształt programu wychowawczo-profilaktycznego proponowanego przez szkołę;
- wspierają dziecko we wszystkich jego poczynaniach i zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa;
- wspierają wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach, służą wiedzą, doświadczeniem i pomocą;
- aktywnie uczestniczą w życiu szkoły;
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci.

Wychowawcy:

- dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie;
- wspierają rozwój uczniów i usamodzielnianie się;
- prowadzą dokumentację nauczania;
- opracowują i realizują klasowy Plan Wychowawczy;
- koordynują pracę wychowawczo - profilaktyczną w zespole klasowym;

- dokonują rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia;
- podejmują działania w przypadkach przemocy wobec ucznia, zaniedbań opiekuńczych, ujawnionych nałogów;
- wnioskuje o objęcie pomocą psychologiczno - pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych;
- informują rodziców o proponowanych formach pomocy psychologiczno – pedagogicznej;
- integrują zespół klasowy i kierują nim;
- wykorzystują potencjał grupy do wspierania jej członków, oceniają zachowania uczniów;
- nadzorują realizację obowiązku szkolnego;
- promują osiągnięcia klasy i pojedynczych uczniów;
- inspirują pracę zespołową w klasie, przydzielają zespołom zadania na rzecz klasy, szkoły i środowiska oraz wspólnie oceniają stopień ich realizacji; motywują poprzez pochwały, zachęcają do działania;
- współdziałają z nauczycielami uczącymi w klasie;
- współpracują z rodzicami: włączają rodziców w sprawy programowe i organizacyjne klasy, dążą do partnerskiego ułożenia relacji z rodzicami;
- współpracują z dyrekcją szkoły, psychologiem, pedagogiem, logopedą oraz innymi specjalistami oraz pielęgniarką i pozostałymi pracownikami szkoły;
- tworzą miłą i spokojną atmosferę.

Dyrektor szkoły:

Nadzoruje realizację programu wychowawczo -profilaktycznego szkoły oraz warunki do jego realizacji poprzez min.:

- wspieranie samorządności i samodzielności uczniów;
- wspieranie nauczycieli w procesie dydaktyczno – wychowawczym;
- zapewnienie właściwych warunków do prowadzenia procesu dydaktyczno-wychowawczego;
- tworzenie warunków do kultywowania tradycji i kultury;
- umożliwienie działania na terenie szkoły wolontariatu, stowarzyszeń i organizacji młodzieżowych, i innych organizacji wspierających proces wychowania;
- współpracuje z Radą Rodziców.

Nauczyciele:

- oddziałują wychowawczo na uczniów niezależnie od przypisanych im funkcji dydaktycznych;
- odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole, podczas wyjazdów i wyjazdów szkolnych;
- udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów, informują o potrzebach związanych z problemami w nauce oraz o wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania;
- inspirują uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności i samodzielności;
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu;
- reagują na przejawy nietolerancji, dyskryminacji i innych negatywnych zachowaniach,
- dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, angażując w życie klasy wszystkich uczniów,
- integrują i kierują zespołem klasowym;
- wykorzystują potencjał grupy do wspierania jej członków, oceniają zachowania uczniów;
- wdrażają do samooceny postępów w zachowaniu, nadzorują realizację obowiązku szkolnego;
- promują osiągnięcia klasy i pojedynczych uczniów,
- inspirują pracę zespołową w klasie, przydzielają zespołom zadania na rzecz klasy, szkoły i środowiska oraz wspólnie oceniają stopień ich realizacji;
- współdziałają z nauczycielami uczącymi w klasie;
- współpracują z rodzicami: włączają rodziców w sprawy programowe i organizacyjne klasy;
- współpracują z dyrekcją szkoły, psychologiem i pielęgniarką oraz innymi pracownikami szkoły,
- wspólnie z psychologiem zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów, dostosowują wymagania edukacyjne do specyficznych potrzeb ucznia;
- współtworzą atmosferę życzliwości i zrozumienia, budzą szacunek swoją wiedzą, kompetencją i postawą;
- proponują uczniom pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i poza nią;

- realizują w toku pracy wychowawczej treści i cele programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły;
- dążą do zrozumienia motywów zachowania dziecka.

Uczniowie, Samorząd Uczniowski:

- współorganizują imprezy i akcje szkolne;
- znają normy zachowania obowiązujących członków społeczności szkolnej i przestrzegają je;
- wywiązują się z obowiązków ucznia, osiągają wyniki na miarę własnych możliwości;
- akceptują innych uczniów i szanują ich prawa;
- współtworzą społeczność szkolną i wykorzystują swe prawo do samorządności;
- kierują swym rozwojem i stają się coraz bardziej samodzielni;
- prowadzą zdrowy tryb życia i dbają o swoje środowisko;
- mają szacunek do kultury, języka i tradycji narodowej.
- mają szacunek do pracy nauczyciela i innych pracowników szkoły;
- współtworzą przyjazną atmosferę w szkole;
- prowadzą działania na rzecz integracji z uczniami z zagranicy;
- zachowują zasady bezpieczeństwa związane z sytuacją epidemiologiczną.

Psycholog i pedagog:

- prowadzą badania i działania diagnostyczne uczniów, w tym diagnozują indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów w celu określenia przyczyn niepowodzeń edukacyjnych oraz wspierania mocnych stron uczniów;
- diagnozują sytuację wychowawczą w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju uczniów;
- udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb;
- podejmują działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci;
- minimalizują skutki zaburzeń rozwojowych, zapobiegają zaburzeniom zachowania oraz inicjują różne formy pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów;
- inicjują i prowadzą działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych;
- pomagają rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów;

- wspierają nauczycieli i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno – pedagogicznej;
- współpracują z przedstawicielami instytucji pomocowych.

Pedagog specjalny:

- współpracuje z nauczycielami, wychowawcami grup wychowawczych lub innymi specjalistami, rodzicami oraz uczniami w:
 - a) rekomendowaniu dyrektorowi szkoły lub placówki do realizacji działań w zakresie zapewnienia aktywnego i pełnego uczestnictwa uczniów w życiu szkoły i placówki oraz dostępności, o której mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1062 oraz z 2022 r. poz. 975 i 1079),
 - b) prowadzeniu badań i działań diagnostycznych związanych z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły i placówki,
 - c) rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych uczniów,
 - d) określaniu niezbędnych do nauki warunków, sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych, w tym wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne, odpowiednich ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne ucznia;
- współpracuje z zespołem, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 71b ust. 7 pkt 2 ustawy, w zakresie opracowania i realizacji indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, w tym zapewnienia mu pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- wspiera nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w:
 - a) rozpoznawaniu przyczyn niepowodzeń edukacyjnych uczniów lub trudności w ich funkcjonowaniu, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły lub placówki,

- b) udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej w bezpośredniej pracy z uczniem,
- c) dostosowaniu sposobów i metod pracy do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia oraz jego możliwości psychofizycznych,
- d) doborze metod, form kształcenia i środków dydaktycznych do potrzeb uczniów;
- udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom, rodzicom uczniów i nauczycielom;
- współpracuje, w zależności od potrzeb, z innymi podmiotami, o których mowa w § 5 ust. 3 oraz w § 6;
- przedstawia radzie pedagogicznej propozycje w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli szkoły lub placówki w zakresie zadań określonych w pkt 1–5.

Doradca zawodowy:

- systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe oraz pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej;
- gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia;
- prowadzenie zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowanie kształcenia i kariery zawodowej;
- koordynowanie działalności informacyjno – doradczej, prowadzonej przez szkołę;
- współpraca z innymi nauczycielami w tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań w zakresie doradztwa edukacyjno – zawodowego;
- wspieranie nauczycieli wychowawców i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno – pedagogicznej;
- udzielanie indywidualnych porad uczniom i rodzicom;
- prowadzenie grupowych zajęć aktywizujących, przygotowujących uczniów do świadomego planowania kariery i podjęcia roli zawodowej;
- wspieranie w działaniach doradczych rodziców i nauczycieli, poprzez organizowanie spotkań szkoleniowo – informacyjnych, udostępnianie informacji i materiałów do pracy z uczniami;
- współpraca z radą pedagogiczną, w zakresie tworzenia i zapewnienia ciągłości działań wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego, realizacji działań z zakresu przygotowania uczniów do wyboru drogi zawodowej;

- współpraca z instytucjami wspierającymi wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego, w szczególności z poradniami psychologiczno – pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi oraz innymi instytucjami świadczącymi poradnictwo i specjalistyczna pomoc uczniom i rodzicom.

Logopeda:

- diagnozuje, w tym prowadzi badania przesiewowe w celu ustalenia stanu mowy oraz poziomu rozwoju językowego uczniów;
- prowadzi zajęcia logopedyczne dla uczniów oraz porady i konsultacje dla rodziców i nauczycieli w zakresie stymulacji rozwoju mowy uczniów i eliminowania jej zaburzeń;
- podejmuje działania profilaktyczne zapobiegające powstawaniu zaburzeń komunikacji językowej we współpracy z rodzicami uczniów;
- wspiera nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w:
 - a) rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły i placówki,
 - b) udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Pielegniarka szkolna:

- wykonuje badania przesiewowe w celu wychwycenia nieprawidłowości w stanie zdrowia ucznia i kierowanie młodzieży do lekarzy specjalistów;
- prowadzi działania związane z profilaktyką zdrowotną w formie konsultacji indywidualnych z uczniem i rodzicem;
- prowadzi działania związane z promocją zdrowia i zdrowego stylu życia;
- udziela pierwszej pomocy w przypadkach nagłych zachorowań.

Stomatolog:

- wykonuje badania wstępne i kontrolne z instruktażem higieny jamy ustnej;
- wykonuje zabiegi profilaktyczne (skaling, fluoryzacja) i lecznicze jamy ustnej.

**INSTYTUCJE WSPIERAJĄCE REALIZACJĘ PROGRAMU WYCHOWAWCZO -
PROFILAKTYCZNEGO**

- Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna nr 3 w Lublinie;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Komenda Wojewódzka Policji w Lublinie;
- IV Komisariat Policji w Lublinie ul. Zana 45;
- Sąd Rejonowy w Lublinie ul. Zana;
- Kuratorzy sądowi;
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lublinie wraz z filiami;
- Poradnia Leczenia Uzależnień ul. Karłowicza;
- Centrum Informacji Edukacyjnej - „Absolwent” ul. Zielona 20/13;
- Centrum Interwencji Kryzysowej ul. Probostwo 6 w Lublinie;
- Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie ul. Zakładowa 11;
- Specjalistyczna Poradnia Zawodowca ul. Popiełuszki 3;
- Domostwo Amigoniańskie ul. Gliniana W Lublinie;
- Lubelski Uczniowski Klub Sportowy „Orlik”;
- Straż Miejska Miasta Lublin ul. Podwale 3a;
- Fundacja Praesterno;
- Fundacja Sempre a Frente;
- Wojewódzka Biblioteka Publiczna oraz filie Miejskiej Biblioteki publicznej im. H. Łopacińskiego;
- Wojewódzka Biblioteka Pedagogiczna im. KEN w Lublinie;
- Hospicjum im. Małego Księcia w Lublinie;
- lubelskie przedszkola, szkoły oraz uczelnie wyższe;
- Centrum Dziennego Pobytu nr 4 dla Seniorów;
- inne.

FORMY REALIZACJI PROGRAMU WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNEGO

Program Wychowawczo – Profilaktyczny ZSO nr 5 realizowany jest poprzez:

- lekcje przedmiotowe i zajęcia pozalekcyjne;
- zajęcia z wychowawcą;
- warsztaty integracyjne;
- zajęcia prowadzone przez specjalistów;
- zajęcia biblioteczne;
- zajęcia prowadzone we współpracy z uczelniami wyższymi;
- konsultacje z nauczycielami, psychologiem, pedagogiem, doradcą zawodowym, logopedą;
- stosowanie w praktyce procedur obowiązujących w szkole;
- prelekcje i wykłady;
- prelekcje, szkolenia, warsztaty dla rodziców/opiekunów prawnych i nauczycieli z zakresu ryzykownych zachowań młodzieży;
- realizację programów profilaktycznych, promujących zdrowy styl życia;
- udział dzieci i młodzieży w festynach, akcjach charytatywnych, prozdrowotnych, ekologicznych;
- uroczystości szkolne, lokalne, państwowe;
- wyjścia do miejsc pamięci narodowej;
- udział uczniów w olimpiadach, konkursach przedmiotowych, artystycznych i w zawodach sportowych;
- organizację konkursów, przeglądów, pokazów, kiermaszów, wystaw, prezentacji, imprez szkolnych o charakterze cyklicznym oraz imprez klasowych;
- wycieczki o charakterze dydaktycznym i integracyjnym, wyjścia klasowe do kin, teatrów, muzeów;
- działalność szkolnego wolontariatu;
- zebrania i rozmowy indywidualne z rodzicami, praca Rady Rodziców, Rady Szkoły;
- monitoring i ochrona w szkole;
- działalność gabinetu pielęgniarki szkolnej i stomatologa;
- współpracę z instytucjami wspierającymi pracę wychowawczą szkoły.

DIAGNOZA SYTUACJI WYCHOWAWCZEJ

Niniejszą diagnozę opracowano na podstawie analizy dokumentacji szkolnej, rozmów z uczniami, rodzicami, pracownikami szkoły i na podstawie ankiet przeprowadzonych wśród całej społeczności szkolnej oraz wniosków z pracy Zespołu Wychowawczego w roku szkolnym 2023/2024.

Szkoła posiada wyraźnie określone cele i kierunki działania akceptowane przez uczniów, nauczycieli i rodziców. W pracę nad tworzeniem i modyfikowaniem Programu wychowawczo –profilaktycznego szkoły zaangażowani są wszyscy nauczyciele, uczniowie i rodzice. Na podstawie analizy dokumentacji, obserwacji, rozmów ze społecznością szkolną można zauważyć, że pracownicy szkoły podejmują działania w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa uczniów w szkole, przeciwdziałania agresji rówieśniczej i profilaktyki uzależnień. Nauczyciele starają się rozwiązywać na bieżąco konflikty z wykorzystaniem metod mediacji i negocjacji. Uczniowie w większości potrafią sobie radzić w sytuacjach kryzysowych i stresujących. Wiedzą, do kogo mogą się zwrócić o pomoc, a także mogą liczyć na wsparcie innych osób: rodziców, kolegów i koleżanek, wychowawców oraz nauczycieli uczących, psychologa i pedagoga szkolnego, dyrektora szkoły. Rodzice w razie pojawiających się problemów mogą liczyć na pomoc i wsparcie ze strony szkoły. Szkoła współpracuje z rodzicami uczniów sprawiających trudności wychowawcze oraz tymi, którzy potrzebują konsultacji w zgłaszanych na bieżąco problemach. Tam, gdzie istnieje taka konieczność, szkoła korzysta z pomocy innych instytucji, Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej, Służb Mundurowych, Sądu Rodzinnego, w wybranych działach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz fundacji i stowarzyszeń.

Wszyscy dążą do kształtowania postaw tolerancji, w tym wobec uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, m.in. poprzez włączanie ich w życie społeczne szkoły. Wychowawcy prowadzą systematyczny monitoring frekwencji - regularne rozmowy z uczniami i rodzicami, zachęcają uczniów do aktywnego udziału w życiu szkoły poprzez rozwój samorządności, udział w zajęciach dodatkowych i akcjach charytatywnych, wolontariacie, współpracę ze środowiskiem lokalnym. Starają się zachęcać do współpracy i aktywnego udziału w życiu szkoły rodziców.

W szkole realizowane są programy wychowawcze i działania profilaktyczne, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień dotyczących profilaktyki zdrowia fizycznego i psychicznego.

Na podstawie zebranych informacji wyłoniono najistotniejsze zagrożenia, do których należą: agresja słowna (obraźliwe słowa, przezywanie, wyzywanie, używanie wulgaryzmów w

stosunku do innych, ośmieszanie), trudności w nauce, odrzucenie przez rówieśników, trudności adaptacyjne uczniów po okresie nauki zdalnej, rosnąca liczba uczniów z deficytami poznawczymi, niewystarczające umiejętności wychowawcze rodziców, niewystarczające umiejętności bezpiecznego korzystania z technologii informacyjno – komunikacyjnej, uzależnienia od Internetu, gier komputerowych, spędzanie znacznej nadmiernej ilości czasu ze smartfonem, eksperymentowanie z nikotyną, alkoholem, środkami psychoaktywnymi, dopalaczami.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii przeprowadzono wśród społeczności szkolnej diagnozę, której celem było określenie czynników chroniących oraz czynników ryzyka.

Czynnikami chroniącymi naszej szkoły są:

- duża grupa uczniów wychowuje się w pełnych rodzinach i mieszka z obojgiem rodziców,
- posiadanie wyższego wykształcenia przez rodziców,
- większość uczniów i rodziców jest zadowolona z warunków swojego życia i relacji z innymi ludźmi,
- większość rodziców aktywnie uczestniczy w życiu swojego dziecka,
- uczniowie dużą wagę przywiązują do nauki szkolnej i obowiązków szkolnych,
- większość uczniów lubi swoją klasę, szkołę i nauczycieli,
- duża grupa uczniów przejawia postawę asertywną,
- uczniowie nie są świadkami i sprawcami dręczenia,
- uczniów nie dotyczy przemoc w świecie wirtualnym,
- akceptująca i życzliwa postawa nauczycieli wobec uczniów,
- rodzice nie akceptują zażywania przez swoje dzieci substancji psychoaktywnych, leków, picia alkoholu i palenia papierosów,
- uczniowie mają poczucie, że w szkole jest przyjazna atmosfera, przyjaźni nauczyciele i wspierający koledzy.

Czynnikami ryzyka naszej szkoły są:

- uczniowie małą ilość czasu poświęcają na naukę i realizację obowiązków szkolnych,
- uczniowie ograniczają swoje relacje rówieśnicze tylko i wyłącznie do szkoły,
- spędzają dużo wolnego czasu przed komputerem,

- uczniowie nie są zadowoleni ze swojego wyglądu,
- bierne sposoby spędzania wolnego czasu przez uczniów (gry komputerowe, korzystanie z portali społecznościowych, oglądanie tv),
- sporadyczne stosowanie papierosów, alkoholu, narkotyków, substancji psychoaktywnych,
- nauczyciele mają niekompletną wiedzę na temat prowadzenia zajęć z zakresu profilaktyki,
- rodzice spożywają alkohol przy swoich dzieciach,
- dorastanie w rodzinach niepełnych,
- zaniżone poczucie własnej wartości i obniżony nastrój,
- palenie papierosów i e-papierosów pomimo zdecydowanych zakazów,
- mały procent uczniów korzystających z oferty zajęć pozalekcyjnych,
- brak zaangażowania części uczniów i rodziców w aktywne życie szkoły,
- niezadowolające relacje uczeń-nauczyciel,
- trudności w budowaniu poprawnych relacji między uczniami,

Rekomendacje do pracy na rok szkolny 2023/2024:

- Kontynuowanie zajęć przeciwdziałających przemocy oraz edukujące uczniów w zakresie kultury osobistej.
- Uczenie dzieci, umiejętności oceny sytuacji społecznych, właściwej interpretacji zachowań własnych i innych osób.
- Doskonalenie działań mających na celu zwiększenie bezpieczeństwa uczniów w szkole i jej obrębie.
- Zapewnienie poczucia bezpieczeństwa i wdrożenie procedur chroniących zdrowie fizyczne i psychiczne uczniów, rodziców oraz pracowników szkoły.
- Edukacja w zakresie bezpiecznego i higienicznego korzystania z komputera, internetu i telefonów komórkowych.
- Zintensyfikowanie liczby godzin wychowawczych z udziałem psychologa szkolnego oraz przedstawicieli instytucji wspierających działania szkoły.
- Zintensyfikowanie zajęć dotyczących współczesnych zagrożeń (Internet - zagrożenia w sieci, uzależnienia od smartfonów, Internetu, portali społecznościowych, środków masowego przekazu).
- Wspieranie uczniów w trudnościach i poprawianie ich relacji z osobami dla nich ważnymi (członkowie rodziny, nauczyciele, koledzy i koleżanki).

- Tworzenie warunków sprzyjających osiągnięciu sukcesów szkolnych.
- Zwracanie uwagi na indywidualne cechy i zdolności uczniów.
- Kontynuowanie działań i przedsięwzięć przeciwdziałających uzależnieniom od alkoholu, nikotyny, środków psychoaktywnych itp.
- Wdrożenie spotkań z przedstawicielami policji dotyczących odpowiedzialności karnej nieletnich.
- Zintensyfikowanie działań wychowawczych nastawionych na poprawę zachowania, dyscypliny w klasie i w szkole.
- Kształtowanie postaw prospołecznych: uczenie wzajemnej tolerancji, rozumienia potrzeb innych, kształtowanie umiejętności rozwiązywania konfliktów, radzenia sobie ze stresem a także umiejętności współpracy na zasadach koleżeństwa, przyjaźni i szacunku.
- Kontynuowanie pracy nad integracją zespołu klasowego, w tym w szczególności nad akceptacją przez klasę uczniów wyobcowanych.
- Monitorowanie frekwencji uczniów wagarujących.
- Podtrzymywanie dobrej współpracy z rodzicami.
- Aktywizowanie uczniów do włączania się w życie klasy i szkoły poprzez udział w różnych projektach, występach, warsztatach i akcjach.
- Dalsza koncentracja na sprawach wychowawczych ze szczególnym uwzględnieniem uczniów zagrożonych niedostosowaniem społecznym.
- Kontynuowanie akcji, programów i przedsięwzięć prowadzonych do tej pory.

KRYTERIA EFEKTYWNOŚCI

1. Wszyscy uczniowie naszej szkoły są poddani oddziaływaniom tego programu.
2. Wszyscy nauczyciele realizują Program Wychowawczo - Profilaktyczny, a w szczególności nauczyciele wychowawcy uwzględniają jego treści podczas planowania i realizacji klasowych planów pracy.
3. Rodzice uczniów naszej szkoły znają i akceptują program oraz czynnie współpracują przy jego realizacji.

GŁÓWNE ZAŁOŻENIA PROGRAMU WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNEGO

Szkoła prowadzi systematyczną działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną wśród uczniów i ich rodziców, nauczycieli, wychowawców i innych pracowników szkoły w celu przeciwdziałania narkomanii. Działalność ta obejmuje działania uprzedzające, oparte na naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności, w celu przeciwdziałania pojawianiu się zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów i wychowanków, charakteryzujących się nieprzestrzeganiem przyjętych dla danego wieku zwyczajowych norm i wymagań, niosących ryzyko negatywnych konsekwencji dla zdrowia fizycznego i psychicznego ucznia lub wychowanka oraz jego otoczenia społecznego.

Cel główny:

Działalność wychowawczo-profilaktyczna w szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych;
- psychicznej – ukierunkowanej na rozwój osobisty, zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności;
- społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych;
- duchowej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Cele szczegółowe:

- tworzenie i kultywowanie tradycji rodzinnej, szkolnej, lokalnej i narodowej;
- uwrażliwienie na potrzeby innych, wdrażanie do aktywnego uczestnictwa w działalności społecznej, opiekuńczej, charytatywnej;
- wdrażanie do aktywnej pracy na rzecz klasy, szkoły;

- przygotowanie do uczestnictwa w kulturze, do korzystania z dóbr kultury;
- rozwijanie aktywności własnej, postawy twórczej i przygotowanie do umiejętnego spędzania czasu wolnego;
- planowanie i rozwijanie własnych działań oraz zaspokajanie potrzeby samorealizacji;
- kształtowanie postaw proekologicznych;
- rozwijanie kultury osobistej;
- wdrażanie do higieny osobistej, dbania o estetykę wyglądu, zdrowie psychiczne, uczenie racjonalnego odżywiania się i propagowanie zdrowego trybu życia;
- eksponowanie wartości tj. uczciwość, szczerść, prawdomówność, sprawiedliwość, dobro, prawda,
- kształtowanie poszanowania godności ludzkiej, norm etycznych i wartości moralnych;
- przygotowanie do życia w rodzinie, społeczeństwie - nauka poruszania się w świecie norm, praw, przepisów, umów i zasad współżycia społecznego;
- poznanie i odpowiednie reagowanie na zagrożenia jego zdrowia i bezpieczeństwa;
- nabycie umiejętności rozwiązywania konfliktów;
- nabycie umiejętności bezpiecznego korzystania z nowoczesnych technologii,
- nabycie wiedzy na temat szkodliwości spożywania alkoholu, narkotyków, palenia papierosów, spożywania substancji psychoaktywnych;
- nabycie umiejętności rozwiązywania konfliktów bez stosowania przemocy;
- prowadzenie zdrowego stylu życia bez sięgania po środki uzależniające;
- posiadanie motywacji do zdobywania wiedzy i pełnego rozwoju intelektualnego.

Działalność profilaktyczna polega na działaniach mających na celu przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych związanych z agresją, przemocą, zażywaniem narkotyków, dopalaczy w tym substancji odurzających, psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, leków, alkoholu, papierosów, papierosów elektronicznych, uzależnień behawioralnych charakteryzujących się nieprzestrzeganiem przyjętych dla danego wieku zwyczajowych norm i wymagań, niosących ryzyko negatywnych konsekwencji dla zdrowia fizycznego i psychicznego ucznia oraz jego otoczenia społecznego.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej:

1. wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań

ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych (profilaktyka uniwersalna),

2. wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych (profilaktyka selektywna),
3. wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia (profilaktyka wskazująca).

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

1. współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
2. kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
3. współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
4. wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
5. kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
6. doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
7. wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
8. kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,

9. przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce regionalnej, narodowej i światowej,
10. wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

***TREŚCI I DZIAŁANIA O CHARAKTERZE
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYM
DLA UCZNIÓW KLAS 0 – III***

Zadania o charakterze wychowawczo-profilaktycznym	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji
<p>Integracja zespołów klasowych. Poznanie praw i obowiązków ucznia.</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyrabianie postaw empatii i wzajemnej pomocy między uczniami, • wprowadzenie zasad poprawnej komunikacji, • tworzenie między dziećmi pozytywnych relacji nacechowanych życzliwością i zrozumieniem. 	<ul style="list-style-type: none"> • organizacja wycieczek, • dramy, • zabawy integracyjne, • uroczystości klasowe, świetlicowe i szkolne, • wybory do samorządu klasowego, • opracowanie regulaminów klasowych. 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • nauczyciele • samorząd szkolny 	<p style="text-align: center;">wrzesień</p>
<p>Prawidłowe postrzeganie swojej osoby i właściwe porozumiewanie z rówieśnikami.</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwijanie umiejętności komunikowania się w grupie, • kształtowanie umiejętności samooceny, • uświadomienie czym w życiu jest miłość, szacunek i tolerancja. 	<ul style="list-style-type: none"> • dramy, • udział w przedstawieniach i inscenizacjach, • praca grupowa, • spektakle i filmy profilaktyczne, • gazetki tematyczne, • dokonywanie samooceny podczas zajęć lekcyjnych i świetlicowych, • autoprezentacja prac plastycznych i technicznych, • udział w projektach i programach. 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • psycholog szkolny • pedagog • nauczyciele 	<p style="text-align: center;">cały rok szkolny</p>

<p>Tworzenie warunków rozwoju indywidualnych zainteresowań.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie kół zainteresowań, dodatkowych zajęć sportowych, świetlicowych, • indywidualna praca z uczniem zdolnym – przygotowanie go do konkursów, • organizacja i uczestnictwo w różnego rodzaju konkursach, • udział w projektach i programach. 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • psycholog szkolny • pedagog • nauczyciele 	<p>cały rok szkolny</p>
<p>Przeciwdziałanie agresji i przemocy.</p> <ul style="list-style-type: none"> • doskonalenie swojego charakteru, • nabycie umiejętności rozwiązywania konfliktów. 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestnictwo w zajęciach mających na celu wyeliminowanie niepożądanych zachowań, • pogadanki. 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • psycholog szkolny • pedagog • nauczyciele • PPP nr 3 	<p>cały rok szkolny</p>
<p>Bezpieczeństwo i zdrowie.</p> <ul style="list-style-type: none"> • kształcenie i wzmocnienie norm przeciwnych paleniu oraz picia alkoholu, • zapoznanie z zasadami pierwszej pomocy. 	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie uczniów z regulaminami, • organizacja pogadanek, zajęć warsztatowych dotyczących bezpieczeństwa, • zapoznanie uczniów z telefonami alarmowymi, • zapoznanie z zasadami BHP na lekcjach, • spotkania z przedstawicielami policji, straży pożarnej, straży miejskiej, • nauka pływania, • spotkania z pielęgniarką szkolną, stomatologiem szkolnym i lekarzami • praca na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych, • praca w organizacjach działających w szkole, • uczestnictwo w konkursach profilaktycznych. 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • nauczyciele • psycholog szkolny • pedagog • pielęgniarka szkolna • stomatolog szkolny • służby mundurowe 	<p>cały rok szkolny</p>

<p>Wdrażanie ucznia do samodzielności.</p> <ul style="list-style-type: none"> • samodzielne korzystanie z biblioteki szkolnej, • samodzielne korzystanie ze stołówki szkolnej. 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestnictwo w pogadankach dotyczących samodzielności w wykonywaniu czynności samoobsługowych i pracy na lekcji, • udział w projektach i programach. 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • nauczyciele 	<p>cały rok szkolny</p>
<p>Tolerancja dla inności. Prawa dziecka.</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie z prawami dziecka wynikającymi z Konwencji o Prawach Dziecka, • poznanie obowiązków ucznia, • uświadomienie dzieciom, do kogo mogą się zwrócić z prośbą o pomoc. 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczenie w pogadankach na temat tolerancji szacunku dla drugiego człowieka. 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy 	<p>cały rok szkolny</p>
<p>Kształtowanie postaw obywatelsko – patriotycznych i kultywowanie tradycji.</p> <ul style="list-style-type: none"> • kultywowanie tradycji związanych z najbliższą okolicą, krajem, • poznanie symboli narodowych i europejskich, • poznanie sylwetki patrona szkoły. 	<ul style="list-style-type: none"> • organizowanie i uczestnictwo w uroczystościach klasowych i szkolnych m.in. akademie, • pogadanki, • wycieczki do muzeum, zwiedzanie zabytków, • edukacja ekologiczna, m.in. udział w akcji sprzątanie Świata, • zajęcia korekcyjno – kompensacyjne, z zakresu profilaktyki logopedycznej, terapii logopedycznej, z zakresu psychologii, zajęć rewalidacyjnych, 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • nauczyciele • dyrektor 	<p>cały rok szkolny</p>
<p>Minimalizowanie napięć psychicznych spowodowanych niepowodzeniami szkolnymi oraz trudnościami w kontaktach z rówieśnikami.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • indywidualne rozmowy z psychologiem, • współpraca z PPP nr 3. 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • nauczyciele • psycholog szkolny • pedagog • logopeda • PPP nr 3 	<p>cały rok szkolny</p>

<p>Korzystanie z technologii informacyjnej.</p> <ul style="list-style-type: none"> • praktyczne wykorzystanie komputera, Internetu i gier komputerowych. 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka, • zajęcia komputerowe, • wykorzystanie w procesach edukacyjnych narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia na odległość. 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy 	<p>cały rok szkolny</p>
<p>Współpraca z rodzicami i placówkami wspomagającymi szkołę.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • spotkanie indywidualne w ramach „Dni otwartych”, • zebrania z rodzicami, • współpraca z rodzicami w organizowaniu imprez klasowych, świetlicowych i szkolnych, • organizowanie zajęć warsztatowych w ramach „Szkoły dla rodziców”, • organizowanie opieki i pomocy materialnej dla potrzebujących uczniów, • współpraca z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną nr 3, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie, • współpraca z innymi organizacjami i instytucjami wspomagającymi rozwój dziecka m.in. Praesterno, Domostwo Amigoniańskie, Sempre a frente, • indywidualne rozmowy z rodzicami. 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • psycholog szkolny • pedagog • nauczyciele • PPP nr 3 • Dyrektor • organizacje pozarządowe 	<p>cały rok szkolny</p>
<p>Doskonalenie kompetencji rodziców.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • konsultacje i porady indywidualne, • szkolenia. 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • nauczyciele • psycholog szkolny • pedagog • PPP nr 3 	<p>cały rok szkolny</p>

<p>Wspieranie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i deficytami rozwojowymi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • praca z uczniami zdolnymi, • praca z uczniami z trudnościami w uczeniu się, • praca z uczniami z trudnościami logopedycznymi, • zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, • zajęcia rewalidacyjne. 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • nauczyciele • psycholog szkolny • pedagog • logopeda 	<p>cały rok szkolny</p>
<p>Rozwój zawodowy nauczycieli.</p> <ul style="list-style-type: none"> • doskonalenie wewnętrzne: szkoleniowe Rady Pedagogicznej, • doskonalenie zewnętrzne: szkolenia, konferencje, warsztaty, • spotkania z metodykiem do spraw edukacji. 	<ul style="list-style-type: none"> • dzielenie się wiedzą, umiejętnościami, pomysłami, dobrymi praktykami, • systematyczne rozwijanie umiejętności nauczycieli w zakresie stosowania różnorodnych form i metod pracy na zajęciach, • wymiana doświadczeń. 	<ul style="list-style-type: none"> • zespół ds. doskonalenia zawodowego nauczycieli • dyrektor 	<p>cały rok szkolny</p>

***TREŚCI I DZIAŁANIA O CHARAKTERZE
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYM
DLA UCZNIÓW KLAS IV-VIII
SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 22***

Zadania o charakterze wychowawczo-profilaktycznym	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji
<p>Zachowanie bezpieczeństwa w szkole i poza szkołą.</p> <ul style="list-style-type: none"> • przestrzeganie zasad BHP na lekcjach i w czasie przerw, • eliminowanie hałasu, • zachowanie bezpieczeństwa w drodze do i ze szkoły. wychowanie komunikacyjne. 	<ul style="list-style-type: none"> • filmy edukacyjne, • pogadanki, • analiza zagrożeń, problemów, ocena stanu bezpieczeństwa w szkole, • wdrażanie procedur reagowania w sytuacjach trudnych, • monitoring szkolny i dyżury nauczycieli. 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • nauczyciele • służby mundurowe • dyrektor 	<p>wrzesień cały rok szkolny</p>
<p>Przeciwdziałanie agresji, przemocy rówieśniczej w szkole i środowisku.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przeciwdziałanie niedostosowaniu społecznemu – respektowanie norm i zasad współżycia społecznego, • przestrzeganie zasad BHP na lekcjach i w czasie przerw, • popularyzowanie tematyki społeczno-prawnej, • pogadanki na godzinach wychowawczych na temat agresji i przemocy w życiu człowieka, ich następstw i konsekwencji, zachowań opozycyjno buntowniczych – ocena ryzyka, bezpieczeństwa w czasie wolnym od zajęć lekcyjnych. 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • nauczyciele • służby mundurowe • dyrektor • psycholog szkolny • pedagog • PPP nr 3 	<p>cały rok szkolny</p>
<p>Rozwój osobowości ucznia.</p> <ul style="list-style-type: none"> • wspomaganie umiejętności samopoznania: wykorzystywanie sytuacji szkolnych do treningu rozpoznawania własnych emocji, 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestnictwo w zajęciach pozalekcyjnych, • bieżące informowanie rodziców, prawnych opiekunów o widocznej zmianie w zachowaniu dziecka, o swoich sugestiach i spostrzeżeniach, • pogadanki, lekcje wychowawcze, 	<ul style="list-style-type: none"> • nauczyciele • wychowawcy • psycholog szkolny • pedagog • PPP nr 3 	<p>cały rok szkolny</p>

<p>uczuć, predyspozycji i deficytów, wdrażanie do autorefleksji,</p> <ul style="list-style-type: none"> • stymulowanie rozwoju samoakceptacji i samokontroli: kształtowanie umiejętności kontrolowania zachowania i panowania nad emocjami i kreowania własnego wizerunku, wdrażanie do samooceny, • umiejętność wykorzystania własnego potencjału: motywowanie do nauki szkolnej, rozbudzanie i poszerzanie zainteresowań uczniów, • stwarzanie warunków do realizowania działań wynikających z zainteresowań, • rozwijanie zdolności twórczego myślenia, • kreowanie warunków sprzyjających rozwojowi indywidualnych talentów i uzdolnień, • pomoc w radzeniu sobie z własnymi, niedoskonałościami, kształtowanie hierarchii wartości, praca z uczniem zdolnym oraz z uczniem o specyficznych potrzebach edukacyjnych. 	<ul style="list-style-type: none"> • reagowanie na wszystkie niepożądane zachowania ucznia, • uczestnictwo w konkursach, • spotkania z ciekawymi ludźmi, • organizacja zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, rewalidacyjnych, • indywidualne rozmowy z psychologiem szkolnym, • współpraca z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, • praca z uczniami zdolnymi, • zajęcia na pływalni, • udział w zawodach sportowych. 		
--	--	--	--

<p>Wyposażenie ucznia w umiejętności niezbędne do współdziałania w zespole.</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie uczniów z normami współżycia społecznego, • doskonalenie kompetencji emocjonalnych i społecznych poprzez: wdrażanie do empatii, • eliminowanie zachowań agresywnych, • kształtowanie postaw asertywnych. 	<ul style="list-style-type: none"> • zabawy integracyjne, • zajęcia na godzinie wychowawczej, • wspólne wycieczki, • wspólne projekty, • udział w akcjach charytatywnych, • prowadzenie Szkolnego Koła PCK i Koła Wolontariatu. 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • nauczyciele 	<p>cały rok szkolny</p>
<p>Przygotowanie do podejmowania i pełnienia ról społecznych.</p> <ul style="list-style-type: none"> • wytworzenie potrzeby aktywnego udziału w życiu szkoły, stymulowanie postaw prospołecznych. 	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie uczniów z dokumentami szkoły (Statut, regulaminy, procedury), • wybory do Samorządu Uczniowskiego, • pełnienie funkcji w samorządzie klasowym, • redagowanie gazetki szkolnej „Naszym okiem” oraz szkolnej telewizji PrusTV. 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • opiekunowie samorządu szkolnego 	<p>cały rok szkolny</p>
<p>Budowanie poczucia wspólnoty ze społecznością SP nr 22 im. Bolesława Prusa w Lublinie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawienie historii szkoły i jej patrona, • przygotowanie i udział młodzieży w imprezach i uroczystościach wynikających z ceremoniału szkoły, • organizowanie i udział w uroczystościach/akademiach (Święto Edukacji Narodowej, Święto Konstytucji 3 Maja, Święto Niepodległości, Dzień Patrona Szkoły), • pielęgnowanie tradycji i ceremoniału szkoły poprzez szacunek dla sztandaru szkoły – funkcje pocztu sztandarowego. 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • nauczyciele • dyrektor • opiekun pocztu sztandarowego 	<p>cały rok szkolny</p>

<p>Profilaktyka zagrożeń.</p> <ul style="list-style-type: none"> wyposażenie uczniów, rodziców i nauczycieli w wiedzę o uzależnieniach i możliwościach szukania pomocy w sytuacji sięgania po narkotyki, dopalacze, alkohol, nikotynę, zapoznanie uczniów ze zbiorem zasad i norm obowiązujących w szkole. 	<ul style="list-style-type: none"> diagnoza środowiska ucznia, gazetki ścienne, bieżące informowanie rodziców/ prawnych opiekunów o widocznej zmianie w zachowaniu dziecka, o swoich sugestiach i spostrzeżeniach, pogadanki, lekcje wychowawcze, stała współpraca z pracownikami szkoły w zakresie zaobserwowanych negatywnych zachowań uczniów, reagowanie na wszystkie niepożądane zachowania ucznia, spotkania z przedstawicielami policji dotyczące odpowiedzialności nieletnich, omawianie zagrożeń związanych z korzystaniem z Internetu, ujawnienia danych osobowych, współpraca z fundacją "Dbam o swój zasięg" 	<ul style="list-style-type: none"> psycholog szkolny pedagog wychowawcy służby mundurowe dyrektor 	<p>cały rok szkolny</p>
<p>Kształtowanie postaw patriotycznych.</p> <ul style="list-style-type: none"> zapoznanie uczniów z historią miasta i rejonu, znaczenie jego herbu, zabytkami, kulturą, itp., kształtowanie tożsamości narodowej przy jednoczesnym otwarciu na wartości kultury innych krajów. 	<ul style="list-style-type: none"> uczestnictwo w akademiach, apelach, przygotowanych przez uczniów, wycieczki, zajęcia edukacyjne. 	<ul style="list-style-type: none"> nauczyciele wychowawcy 	<p>cały rok szkolny</p>
<p>Kształtowanie postaw i nawyków proekologicznych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> zajęcia na lekcjach przyrody, biologii, geografii chemii, fizyki, uczestnictwo w konkursach związanych z tematyką ekologiczną, wycieczki, wystawy, gazetki tematyczne, prace plastyczne, 	<ul style="list-style-type: none"> nauczyciele wychowawcy 	<p>cały rok szkolny</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • spotkania z ciekawymi ludźmi, • pogadanki, • wystawy, • udział w akcjach charytatywnych. 		
Likwidacja deficytów rozwojowych, w szczególności u dzieci ze specyficznymi potrzebami edukacyjnym.	<ul style="list-style-type: none"> • organizacja zajęć dydaktyczno – wyrównawczych, zajęć korekcyjno - kompensacyjnych, • indywidualne rozmowy z psychologiem szkolnym, • współpraca z poradnią psychologiczno - pedagogiczną. 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • nauczyciele • psycholog szkolny • pedagog • PPP nr 3 	cały rok szkolny
Pomoc rodzicom, nauczycielom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych.	<ul style="list-style-type: none"> • konsultacje dla rodziców, • bieżące informowanie rodziców o sytuacji dziecka w szkole i poza nią, • indywidualne rozmowy z uczniem i rodzicem, 	<ul style="list-style-type: none"> • psycholog szkolny • pedagog 	cały rok szkolny
Zapoznanie rodziców z Konwencją o Prawach Dziecka, Statutem Szkoły i regulaminami, programami,	<ul style="list-style-type: none"> • doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania niebezpiecznych środków i substancji, a także norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego poprzez uczestnictwo formach doskonalenia: kursach, szkoleniach, • dostarczenie aktualnych informacji rodzicom, nauczycielom, opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych poprzez spotkania ze specjalistami. 	<ul style="list-style-type: none"> • psycholog szkolny • pedagog 	cały rok szkolny

<p>Wspieranie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • udzielanie zintegrowanej pomocy nauczycieli i specjalistów, uczniom o specjalnych potrzebach, ewaluacja pracy, ocena efektywności udzielonej pomocy psychologiczno-pedagogicznej, • indywidualizacja pracy na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych, • dostosowanie form i metod pracy do indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów, • uwzględniania zaleceń w dokumentacji uczniów – orzeczenia, opinie, • zajęcia edukacyjne – skuteczne metody efektywnego uczenia się, • motywowanie do udziału w konkursach i olimpiadach, • prowadzenie kół zainteresowań przedmiotowych, artystycznych zajęć pozalekcyjnych zajęć sportowych, • przygotowanie z młodzieżą uroczystości szkolnych, • organizowanie wycieczek krajoznawczych, do muzeum oraz kształtowanie postaw świadomego bycia w kulturze. • praca z uczniami z trudnościami w uczeniu się, praca z uczniami zdolnymi. 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • nauczyciele • psycholog • pedagog • PPP nr 3 	<p>cały rok szkolny</p>
<p>Nabycie umiejętności planowania własnych działań i ich realizacji. Poznanie możliwości dalszego kierunku kształcenia.</p> <ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie do dalszego kształcenia. 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentacja szkół średnich, • udział w Targach Edukacyjnych, • zajęcia z doradztwa zawodowego. 	<ul style="list-style-type: none"> • nauczyciel doradztwa zawodowego 	<p>cały rok szkolny</p>

Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców.	<ul style="list-style-type: none">• udział w szkoleniach, warsztatach, konferencjach.	<ul style="list-style-type: none">• zespół ds. doskonalenia zawodowego nauczycieli• dyrektor	cały rok szkolny
--	---	---	------------------

***TREŚCI I DZIAŁANIA O CHARAKTERZE
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYM
DLA UCZNIÓW KLAS I – IV
XIX LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO***

Zadania o charakterze wychowawczo-profilaktycznym	Sposoby realizacji zadań	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji
<p>Zachowanie bezpieczeństwa w szkole i poza szkołą.</p> <ul style="list-style-type: none"> • przestrzeganie zasad BHP na lekcjach i w czasie przerw, eliminowanie hałasu. • zachowanie bezpieczeństwa w drodze do i ze szkoły <p>wychowanie komunikacyjne.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • filmy edukacyjne, • pogadanki, • analiza zagrożeń, problemów, ocena stanu bezpieczeństwa w szkole, • wdrażanie procedur reagowania w sytuacjach trudnych, • monitoring szkolny i dyżury nauczycieli. 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • nauczyciele • służby mundurowe • dyrektor 	<p>wrzesień cały rok szkolny</p>
<p>Integracja zespołów klasowych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia z wychowawcą, • zajęcia integracyjne dla poszczególnych klas z udziałem wychowawcy, • wycieczki klasowe, • zabawy, imprezy klasowe, • zajęcia pozalekcyjne, • zajęcia dotyczące tolerancji, • przydzielanie uczniom zadań umożliwiających wykazanie się zainteresowaniami i zdolnościami. 	<p>wychowawcy</p> <ul style="list-style-type: none"> •nauczyciele •psycholog szkolny •pedagog 	<p>wrzesień/ październik</p>
<p>Przygotowanie do uczestnictwa w kulturze i do korzystania z dóbr kultury.</p>	<p>rozmowa z wychowawcą na temat zachowania się w miejscach publicznych, kino, teatr, filharmonia, muzeum,</p> <ul style="list-style-type: none"> •wspólne wyjścia na wystawy, do muzeum, kina, teatru itp. 	<ul style="list-style-type: none"> •wychowawcy •nauczyciele 	<p>cały rok szkolny</p>

<p>Budowanie poczucia wspólnoty ze społecznością XIX LO im Marii i Jerzego Kuncewiczów w Lublinie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawienie historii szkoły i jej patrona, • przygotowanie i udział młodzieży w imprezach i uroczystościach wynikających z ceremoniału szkoły, • organizowanie i udział w uroczystościach/akademiach (Święto Edukacji Narodowej, Święto Konstytucji 3 Maja, Święto Niepodległości), • pielęgnowanie tradycji i ceremoniału szkoły poprzez szacunek dla sztandaru szkoły – funkcje poczty sztandarowego. 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • nauczyciele • dyrektor 	<p>cały rok szkolny</p>
<p>Wspieranie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • udzielanie zintegrowanej pomocy nauczycieli i specjalistów, uczniom o specjalnych potrzebach, ewaluacja pracy, ocena efektywności udzielonej pomocy psychologiczno-pedagogicznej, • indywidualizacja pracy na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych, • dostosowanie form i metod pracy do indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów, uwzględniania zaleceń w dokumentacji uczniów – orzeczenia, opinie, • zajęcia edukacyjne – skuteczne metody efektywnego uczenia się, • motywowanie do udziału w konkursach i olimpiadach, 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • psycholog szkolny • pedagog • PPP nr 3 	<p>cały rok szkolny</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie kół zainteresowań przedmiotowych, artystycznych zajęć pozalekcyjnych zajęć sportowych, • przygotowanie z młodzieżą uroczystości szkolnych, • praca z uczniami z trudnościami w uczeniu się, • praca z uczniami zdolnymi. 		
Korzystanie z technologii informacyjnej.	<ul style="list-style-type: none"> • praktyczne wykorzystanie komputera, Internetu, • zapoznanie z zagrożeniami płynącymi z korzystania z komputera, Internetu i multimediiów. 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • nauczyciele • PPP nr 3 	cały rok szkolny
Wdrażanie do dbałości o zdrowie fizyczne i psychiczne. <ul style="list-style-type: none"> • poznanie źródeł zagrożeń i sposobów ich identyfikacji, • poszerzenie wiedzy o zdrowiu psychicznym, • wprowadzenie pojęć: depresja, brak sensu życia, samobójstwo – sposoby przełamывania słabości. 	<ul style="list-style-type: none"> • dyskusja kierowana, • debata, • sąd tematyczny, • prelekcje, spotkania ze specjalistami, • udział w spektaklach, • akcje plakatowe, • konkursy wiedzy na temat zagrożeń cywilizacyjnych, AIDS, bulimia i inne np. wewnątrzszkolna Olimpiada Wiedzy o AIDS”, • filmy edukacyjne, • spotkania z psychologiem szkolnym, lekarzem, • współpraca z instytucjami wspomagającymi m.in. Poradnia Leczenia Uzależnień przy ul. Karłowicza, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna nr 3 i innymi, 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • PPP nr 3 • psycholog szkolny • pedagog • nauczyciele • lekarze 	<ul style="list-style-type: none"> • cały rok szkolny

	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia dotyczące stresu i sposobów radzenia sobie z nim, • warsztaty dotyczące środków psychoaktywnych i chorób przenoszonych drogą płciową. 		
Kształtowanie wśród młodzieży nawyków zdrowego stylu życia, zdrowego odżywiania.	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia na temat zdrowego odżywiania, • zajęcia poświęcone chorobom – anoreksja, bulimia, otyłość, • rozmowy w czasie lekcji biologii i godzin wychowawczych dotyczące wszawicy, higieny osobistej i chorób zakaźnych. 	<ul style="list-style-type: none"> • nauczyciele • wychowawcy • psycholog szkolny • pedagog 	cały rok szkolny
Kształtowanie postaw proekologicznych.	<ul style="list-style-type: none"> • udział w akcjach, • udział w olimpiadach i konkursach, • uczestnictwo w różnych formach zajęć pozalekcyjnych, • propagowanie segregacji śmieci wg nowych zasad, zbiórka zużytych baterii, zbiórka nakrętek, • propagowanie ochrony środowiska poprzez oszczędność wody i energii, • koła zainteresowań. 	<ul style="list-style-type: none"> • nauczyciele • opiekunowie kół zainteresowań 	cały rok szkolny
Dbalność o rozwój etyczno – moralny.	<ul style="list-style-type: none"> • rozmowy, • dyskusje, • debaty: poruszanie problemu wartości i postaw życiowych, ukazywanie właściwych wzorców, autorytetów, rozpoznawanie dobra i zła, uświadamianie zagrożeń cywilizacyjnych, poszanowanie norm etycznych i wartości religijnych, 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • nauczyciele 	cały rok szkolny

<p>Przygotowanie do życia w społeczeństwie. Rozwijanie kompetencji społecznych.</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznanie zasad i norm współżycia w grupie. 	<ul style="list-style-type: none"> • zorganizowanie wykładów nauczycieli przedsiębiorczości przepisy prawa, umowy, • dyskusje tematyczne, • projekcja filmów, • prowadzenie zajęć rozwijających umiejętności porozumiewania się i uczących rozwiązywania konfliktów 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • nauczyciele • psycholog szkolny • pedagog 	<p>cały rok szkolny</p>
<p>Rozwijanie zainteresowań. Rozwijanie aktywności i postawy twórczej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • praca w kółkach zainteresowań, • zajęcia warsztatowe, • spotkania z rodzicami lub zaproszonymi gośćmi, wykonującymi ciekawe zawody, • wykonanie pomocy naukowych. 	<ul style="list-style-type: none"> • nauczyciele 	<p>cały rok szkolny</p>
<p>Nabywanie umiejętności planowania własnych działań i ich realizacji. Poznanie możliwości dalszego kierunku kształcenia.</p> <ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie do dalszego kształcenia i wejścia na rynek pracy. 	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie z uczelniami, • zapoznanie się z informatorami dla kandydatów na wyższe uczelnie, • Targi Edukacyjne, • spotkania z doradcami zawodowymi, • prezentacja wzorów: cv, listów motywacyjnych, ofert pracy, • zajęcia zawodoznawcze dla klas maturalnych oraz I i II LO, • spotkania z przedstawicielem Centrum Informacji Edukacyjnej „ABSOLWENT”, • wizyta klas maturalnych na lubelskich uczelniach w ramach „Dni otwartych”. 	<ul style="list-style-type: none"> • nauczyciele • psycholog szkolny • pedagog 	<p>cały rok szkolny</p>

<p>Przygotowanie do właściwego pełnienia poszczególnych ról w rodzinie i społeczeństwie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ankieta, • spotkania z psychologiem, pedagogiem, • rozmowy, • dyskusje klasowe z wychowawcą, • spotkania ze specjalistami do spraw rodziny. 	<ul style="list-style-type: none"> • psycholog, • pedagog • wychowawcy 	<p>cały rok szkolny</p>
<p>Rozwój osobowości ucznia – wspomaganie umiejętności samopoznania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywanie sytuacji szkolnych do treningu rozpoznawania i nazywania własnych emocji, uczuć, predyspozycji, deficytów, wdrażanie do autorefleksji, • stymulowanie rozwoju samoakceptacji i samokontroli: kształtowanie umiejętności kontrolowania zachowania • i panowania nad emocjami i kreowania własnego wizerunku, wdrażanie do adekwatnej samooceny. 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestnictwo w zajęciach pozalekcyjnych, bieżące informowanie rodziców o widocznej zmianie w zachowaniu dziecka, o swoich sugestiach i spostrzeżeniach, • pogadanki, lekcje wychowawcze, • reagowanie na wszystkie niepożądane zachowania ucznia, • organizacja Dni Europejskich oraz Dni Języków Obcych, • uczestnictwo w konkursach, • spotkania z ciekawymi ludźmi, • organizacja zajęć dydaktyczno – wyrównawczych, zajęć korekcyjno - kompensacyjnych, • indywidualne rozmowy z wychowawcami klas, nauczycielami uczącymi, psychologiem szkolnym. 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • nauczyciele • psycholog szkolny • pedagog 	<p>cały rok szkolny</p>
<p>Dostarczanie wiedzy na temat przyczyn i konsekwencji zachowań agresywnych. Przeciwdziałanie agresji, przemocy rówieśniczej w szkole.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia poświęcone przypomnieniu norm i zasad obowiązujących w szkole (analiza dokumentacji szkolnej) 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • psycholog szkolny • pedagog 	<p>cały rok szkolny</p>

Kształtowanie umiejętności kontrolowania negatywnych emocji.	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia warsztatowe pozwalające nabyć umiejętność komunikacji interpersonalnej, • warsztaty z komunikacji, 	<ul style="list-style-type: none"> • psycholog szkolny • pedagog 	
	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia warsztatowe poświęcone tematyce stresu, • zajęcia poświęcone zachowaniu się w różnych miejscach (w miejscach publicznych- praca, ulica, szkoła, restauracja, środki komunikacji miejskiej itp.), • dyskusje w ramach godzin wychowawczych poświęconych sposobom reagowania na zjawiska przemocy. 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy 	<ul style="list-style-type: none"> • cały rok szkolny
Dostarczenie informacji na temat wpływu środków psychoaktywnych na życie człowieka. Przeciwdziałanie uzależnieniom.	<ul style="list-style-type: none"> • warsztaty dotyczące wpływu alkoholu na ciążę, • zajęcia edukacyjno- profilaktyczne: mające na celu wyposażenie uczniów, rodziców i nauczycieli w wiedzę o uzależnieniach i możliwościach szukania pomocy w sytuacji sięgania po narkotyki, dopalacze, alkohol, nikotynę, • prezentacja profilaktycznych materiałów, tematycznych - gazetki ściennie, • bieżące informowanie o widocznej zmianie w zachowaniu dziecka, o poczynionych sugestiach i spostrzeżeniach, • pogadanki, lekcje wychowawcze, • stała współpraca z pracownikami szkoły w zakresie zaobserwowanych negatywnych zachowań uczniów, 	<ul style="list-style-type: none"> • psycholog szkolny • pedagog • wychowawcy • nauczyciele 	<p>cały rok szkolny</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • reagowanie na wszystkie niepożądane zachowania ucznia, • zajęcia warsztatowe uczące asertywnej postawy wobec sytuacji zagrażającej zdrowiu, • zajęcia zapoznające uczniów z adresami i telefonami instytucji, które niosą pomoc młodzieży znajdującej się w trudnej sytuacji. 		
Kształtowanie motywacji do efektywnego uczenia się oraz odpowiedzialności za własne zachowanie.	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia prowadzone w ramach godzin wychowawczych poświęcone motywowaniu uczniów do nauki, • zajęcia warsztatowe poświęcone technikom efektywnego uczenia się (przeprowadzone w grupach klasowych mających problemy z przyswajaniem wiedzy). 	<ul style="list-style-type: none"> • psycholog szkolny • pedagog • wychowawcy 	cały rok szkolny
Rozwijanie umiejętności samopoznania jako czynnika ułatwiającego podejmowanie decyzji zawodowej.	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia warsztatowe poświęcone samopoznaniu oraz predyspozycjom do poszczególnych grup zawodowych, • zajęcia poświęcone podejmowaniu decyzji zawodowej. 	<ul style="list-style-type: none"> • psycholog szkolny • pedagog • wychowawcy • doradca zawodowy 	cały rok szkolny
Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców.	<ul style="list-style-type: none"> • udział w szkoleniach, warsztatach, konferencjach. 	<ul style="list-style-type: none"> • zespół ds. doskonalenia zawodowego nauczycieli • dyrektor 	cały rok szkolny

ZASADY EWALUACJI PROGRAMU WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego.

Cele ewaluacji:

- uzyskanie informacji o przebiegu realizacji programu wychowawczo – profilaktycznego;
- poznanie ewentualnych trudności i braków, które występują w trakcie realizacji;
- określenie nastawienia uczestników (uczniów, nauczycieli, rodziców) do realizacji programu;
- określenie opinii od uczestników o wartości zrealizowanego programu wychowawczo – profilaktycznego.

Kryteria:

- zgodność efektów programu z założonymi celami;
- zgodność celów programu z potrzebami adresatów programu i środowiska lokalnego;
- zmniejszenie ilości zachowań nieodpowiednich i ryzykownych u dzieci i młodzieży;
- wzrost kompetencji wychowawczych u nauczycieli, rodziców itp.

Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian;
- analizę dokumentacji;
- przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli;
- rozmowy z rodzicami;
- wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli;
- analizy przypadków.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym.

UWAGA: PROGRAM W CZASIE REALIZACJI MOŻE ULEC ZMIANIE.